

«Литовці в Україні» (про нього йшлося на першій конференції «Україна – Литва: історичні, мовно-культурні та туристські паралелі»).

Rimantas BALSYS

Klaipėdos universitetas

KAI KURIOS UKRAINIEČIŲ IR LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ PAPROČIŲ PARALELĖS

Moldovos Respublikos teritorijoje gyvenantys ukrainiečiai ir XX a. laikėsi tradicijos laidojant mirusįjį per dar neužkastą duobę, kurioje jau paguldytas mirusysis, perduoti dvi bet kokios spalvos vištas duobkasiams. Šią apeigą privalo atlikti moterys – mirusiojo giminaitės. XX a. šios apeigos paskirtis aiškinama taip: „...kai ateis pasaulio pabaiga ir visus mirusiuosius pakvies į Paskutinę teismą, vištos turės nukapstyti nuo kapo žemes“. Dėl to prieš paduodant vištoms švariai nuplaunamos ir atrišamos iki tol supančiotos kojos. Dar vienas griežtas reikalavimas – vištų negalima pakeisti jokių kitų paukščių ar gyvulių, tik žuvimis. Tiesa, XX a. jau nebežinoma kodėl ši (tiksliau – tokia) išimtis gali būti taikoma. Panašus paprotys žinomas ir Karpatų-Bukovinos regiono ukrainiečiams. Laidotuvių metu vištą duoda tam, kuris mirusįjį perkeliant į karstą laikė jį už galvos, arba duobkasiui. Tikima, kad višta turėtų mirusiajam nurodyti / apvalyti kelią į aną pasaulį. Pranešime analizuojamos šio unikalaus papročio sąsajos su Lietuvoje XVII-XX a. pradžioje užrašytais laidotuvių papročiais.

Ірина ГУЦУЛЯК

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

АНАТОЛІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ: ЩЕ ОДНЕ ІМ'Я СЕРЕД ПЕРЕКЛАДАЧІВ З ЛИТОВСЬКОЇ МОВИ

Серед перекладачів литовської поезії українською мовою чимало імен, як-от: В. Бичко, Д. Білоус, П. Воронько, Д. Давидюк, Л. Забашта, В. Забаштанський, П. Засенко, В. Коломієць, Р. Лубківський, П. Мовчан, Д. Павличко, О. Сенатович, М. Сингаївський, Д. Чередниченко та ін. На жаль, у цьому переліку немає імені Анатолія Миколайовича Добрянського (1935–2003) – унікальної і непересічної особистості, «культурного героя-просвітителя» (за словами І. Кейван) у Чернівцях. Його наукова, освітня, літературно-мистецька діяльність були пов'язані зокрема з литовською культурою. Відоме захоплення А. Добрянського музикою та картинами Мікалоюса Константінаса Чюрльоніса